DE ALTHAEA▸ CAP▸ V▸

NOMINA.

ΑΘΑΙΑ, ἀλθίσκος, ἀλθίσκη græcè: Althæa, Ebiſcus, Ibiſcus latinè dicitur. Officinę, quæ ut plurimū barbaris uocibus gaudent, Biſmaluam, Maluauiſcum, & ſimpliciter Euiſcum nominant. Maluauiſci autem uox corrupta eſt, ex malua nimirū & euiſco compoſita, quaſi dicat aliquis Malua ebiſcus, hoc nomine illam ab alijs maluis, quæ ſanè multæ ſunt, ſegregans. Germanicè Jbiſch/oder Eibiſch/Groß oder wild pappeln. Althæa uero à multiplici remediorū poteſtate & uſu, uel ut Plinius ait, ab excellentia effectus nominata eſt. Siquidē ἀλθαία Græcis idem ualet, ac ſi à medendo medicā ſimpliciter dicas. Nam ἀλθαίνειν illis mederi ſignificat, ἄλθος uero remedium & medicinam.

Biſmalua. Maluauiſcus.

Althæa unde dicta.

FORMA.

Sylueſtris Maluæ genus eſt, cui folia ut Cyclamino rotunda, lanuginoſa, flos roſaceus, caulis cubitorum binūm, radix lenta uiſcoſaq́, intus candida.

LOCVS.

Locis humentibus, pinguibusq́ gaudet.

TEMPVS.

Radices, ut reliquarum ferè herbarum omnium, inter autumni initia, hoc eſt, in fine Auguſti, & Septembris menſis principio, legendæ. Folia uero & ſemen in æſtate. Floret Iulio & Auguſto menſibus.

TEMPERAMENTVM.

Folia & flores calidi & ſicci primo exceſſu ſeu ordine. Radices uero in principio ſecundi.

VIRES. EX DIOSCORIDE.

Radix in aqua mulſa aut uino cocta, aut per ſe pota, ad uulnera, parotidas, ſtrumas, abſceſſus, mammarū inflāmationes, ſedis contuſiones, inflationes, neruorum
D diſtentiones, efficax eſt. Siquidem diſcutit & maturat, aut rumpit, & ad cicatricem perducit. Cocta quo dictum eſt modo, & cum adipe anſerino aut ſuillo, uel terebinthina ſubacta, ad uteri inflammationes & præcluſiones utiliter admouetur. Decoctum eius idem præſtat, ſecundasq́ à partu relictas educit. Decoctum radicis cum uino potum, urinę difficultati, calculoſorū cruditati, dyſentericis, iſchiadicis, tremulis, & ruptis ſuccurrit. Dentium mitigat dolorem cum aceto decocta, colluto inde ore. Semen autem uiride ſiccumq́ tritum, cum aceto in ſole peruunctum alphos extergit. Cum aceto & oleo inunctum à uenenatorū morſibus præſeruat. Valet ad dyſenteriā, ſanguinis reiectionē, & alui fluores. Seminis decoctum in poſca aut uino contra omnes apum & minutarū ferarum ictus bibitur. Folia cum exiguo oleo, morſibus & ambuſtis illinuntur. Addenſat aquam ſub diuo radix trita & admixta.

EX GALENO.

Digerendi, laxandi, phlegmone leuandi, mitigandi, concoquendi coctu difficilia tubercula. Porrò radix eius & ſemen cætera quidem pari herbæ uiridi modo agunt, uerum tenuiorum partium, magisq́ exiccatoriam, ad hęc magis exterſoriam quàm illa facultatē oſtendunt, ut & alphos detergant, & ſemen renum calculos confringat. Radicis autem decoctum, dyſenteriæ, alui profluuio, & ſanguinis reiectioni utile eſt, nempe cum adſtringentem quandam facultatem poſſideat.

EX PLINIO.

Althææ contra omnes aculeatos ictus efficacior uis, præcipuè ſcorpionum, ueſparum, ſimiliumq́, & muris aranei. Quin & trita cum oleo, hac peruncti antè, uel habentes eam, non feriuntur. Eius radix præcipuè cōuulſis ruptisq́ efficax eſt. Cocta in aqua aluum ſiſtit. Ex uino albo ſtrumas & parotidas, & mammarum inflammationes, & panos in uino folia decocta & illita tollunt. Eadem arida in lacte decocta,

A cocta, quamlibet perniciosæ tuſſi citiſſimè medentur. Hippo
tientibusq́ defectu ſanguinis, radicis decoctæ ſuccum bibend
nerib. cum melle & reſina, item cōuulſis, luxatis, tumentibus,
articulis impoſuit. Et aſthmaticis ac dyſentericis in uino biben
aquā radice ea addita addenſari ſub dio, atq́ elacteſcere. Effica

EX THEOPHRASTO.

Vſus eius ad rupta, & tuſſes è uino dulci, & ad ulcera in ol
concoquas, in idem aggregare, ac ueluti conglutinare poſſe af

DE ANAGALLIDE▸ CA

NOMINA.

ΑΝΑΓΑΛΛΙΣ græcè, Anagallis latinè, officinis inuſita
heyl/oder Colmarkraut. Hoc nominis fortè à G
quod Anagallis in limine ueſtibuli ſuſpenſa male
lere credita ſit. Errant qui Morſum gallinæ ſeu Pa
herbam, Anagallida putant: haud ſecus atque ij, qui Auricula
lide depictam oſtendunt herbarij.

GENERA.

Duo duntaxat Anagallidis eſſe genera ueterum omniū te
rem ſcilicet & fœminā, quæ ſanè nullo niſi florū diſcrimine di
ceo, fœmina uero cœruleo flore conſpicitur. Proinde hallucin
ros medicos euidentiſſimū eſt, qui plura duobus Anagallidis g

FORMA.

B Frutices ſunt Anagallides parui in terra iacentes, folia in q
puſilla habentes, & modicè rotunda ad Helxines ſimilitudine
tundum. Non quicquam ſanè certius hac ſcriptorum pictura
plex ſit in flore color, puniceus nimirū & cœruleus, quadrang
ſparſi, folia non toto ambitu rotunda, & ſemen coriandro nō
Non eſt tamen quod ſic humi proſtratos hos frutices intelliga
pullulent. Nam in altum etiam ſurgunt, non tamen altius, qu
ſim pictura monſtrat.

LOCVS.

Pedibus in aruis uineisq́ ubiq́ calcatur, neq́ quicquam nu
ctius eſt, cum tamen in antiqua medicina multus eius fuerit u
que ferè proueniat, in uliginoſis tamen lætior.

TEMPVS.

Per æſtatem utriuſq́ prouentus maximus eſt, potiſſimum
ſto. Florent autem à Maio menſe uſque in autumnum.

TEMPERAMENTVM.

Anagallidis uterq́ ſexus calidam & ſiccam facultatē obtine
gere poſſint. Mulieres nanq́ quę aſperiorē & decolorē à natu
ad leuorem nitorēq́ uultus harum ſucco utuntur, ut hac ratio
qui Anagallidas frigidas & humidas eſſe ſtatuunt.

VIRES. EX DIOSCORID

Vtraq́ mitigandi facultatē habent. Inflāmationes arcent, ſ
cera ſerpentia cōpeſcunt. Succus earū gargariſſatus pituitā ca
res infuſus dolorē dentiū lenit, ſi in contrariā narem inijciat.
melle emendat, & oculorū caligines iuuat. Contra uiperarū m
noris uitia, ex uino potus prodeſt. Traduntnonnulli eam qu
habet, prociduam ſedem reprimere: quæ uero puniceum, illitu

LEONHART FUCHS *De Historia Stirpium Commentarii Insignes* BASEL, 1542 THE WARNOCK LIBRARY